

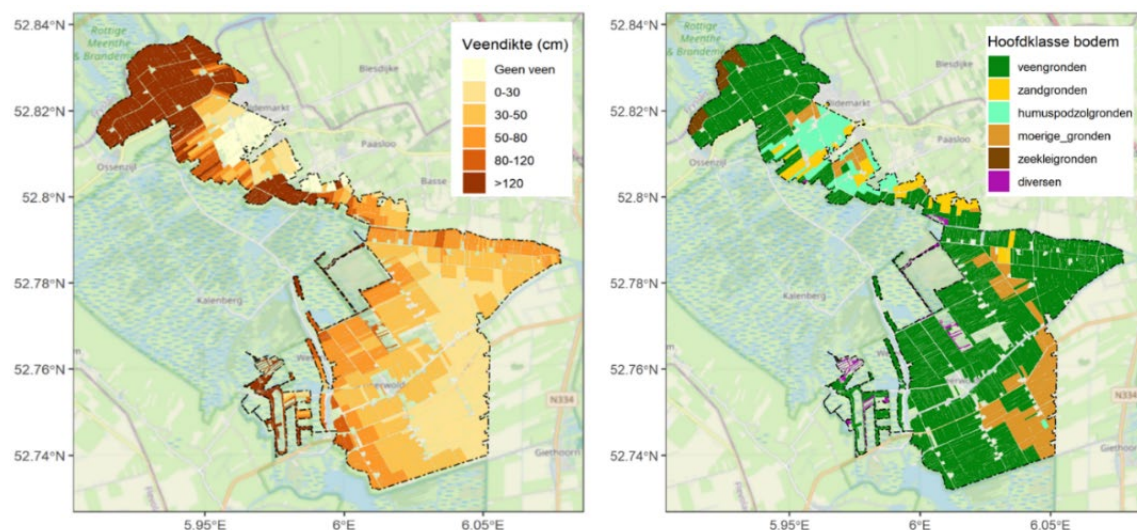
Klimaatmaatregelen in het veenweidegebied van Noordwest Overijssel

In opdracht van de provincie Overijssel en in samenwerking met de LTO, Waterschap Drents Overijsselse Delta en Witteveen+Bos heeft het NMI onderzoek uitgevoerd naar de potentie en effecten van maatregelen tegen bodemdaling in de polders grenzend aan de Wieden en Weerribben. Uit het onderzoek komt sterk naar voren dat voor het kiezen van passende klimaatmaatregelen het uitvoeren van een gedegen gebiedsanalyse noodzakelijk is. De effectiviteit en toepasbaarheid van maatregelen is afhankelijk van onder andere de bodemopbouw, dikte en diepte van veenlagen, hydrologie en het agrarisch management. Het potentiële negatieve effect op de waterkwaliteit – door de mobilisatie van fosfaat als gevolg van vernatting – is daarnaast afhankelijk van de opbouw van fosfaateserves en de bindingscapaciteit in het bodemprofiel, de mate van vernatting en de hydrologische setting ter plaatse.

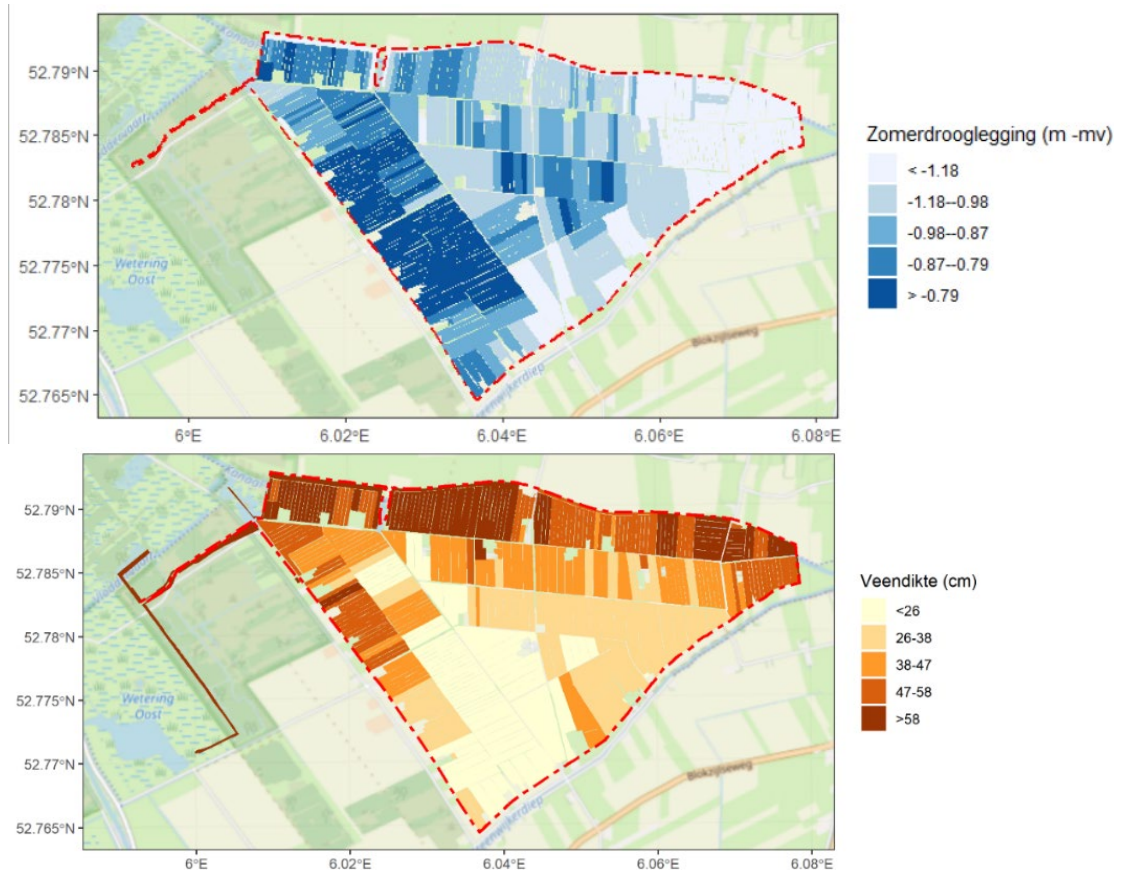
Jaarlijks stoten de Nederlandse veenweiden ongeveer evenveel CO₂ uit als 2 miljoen personenauto's. Het kabinet heeft daarom als doel gesteld deze uitstoot te reduceren met 1 megaton CO₂-equivalent, waarbij de doelstelling in 2030 gerealiseerd moet zijn. Veel maatregelen worden als mogelijkheid geopperd om de doelstelling te realiseren, welke zich bijna allemaal richten op het vernatting van de veenweide. Vernatting heeft echter ook gevolgen voor de waterkwaliteit (uitspoeling nutriënten naar het oppervlaktewater) en de mogelijkheden voor het agrarisch management. Een holistische blik is hierdoor vereist om de gebieds-specifieke puzzel op te lossen die komt kijken bij het kiezen van passende klimaatmaatregelen.

Uit ons onderzoek blijkt dat het uitvoeren van een gedegen gebiedsanalyse noodzakelijk is om klimaatmaatregelen te vinden die passen bij het gebied. Ter illustratie de volgende voorbeelden:

- In het onderzoeksgebied lag volgens de bodemkaart veel veen (onderstaande figuur, rechts). Uit de kartering van de veendiktes bleek echter dat binnen het gebied de veendiktes enorm varieerde (van <30 tot >120cm, zie onderstaande figuur). Deze nuance heeft grote consequenties voor de toepasbaarheid van maatregelen en het schatten van de huidige broeikasgasemissie.

- In enkele peilgebieden van het onderzoeksgebied waren door hoogteverschillen in het peilgebied droogleggingen dieper op de locaties met de dikste veenlagen (voorbeeld in onderstaande figuur). Dit kan worden tegengegaan door peilvakken op basis van hoogteverschillen en veendiktes op te delen. Zo kunnen gebieden met de dikste veenlagen het natst worden gehouden.

- In een gedeelte van het onderzoeksgebied hadden sloten door de aanwezigheid van ijzerrijke kwel een hoge capaciteit om fosfaat te binden, maar dit gebeurde door de lage verblijftijd nauwelijks. Door percelen te verkleinen middels het graven van sloten wordt er (i) meer fosfaat vastgelegd, wat goed is voor de waterkwaliteit, en (ii) het contact tussen de sloot en het grondwater gesteld waarmee bodemdaling wordt geremd.

Benieuwd naar de onderzoeksresultaten? Download [hier](#) het rapport

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Debby van Rotterdam, e-mail debby.vanrotterdam@nmi-agro.nl, tel. 06 2517 9329 of Maarten van Doorn, e-mail maarten.vandoorn@nmi-agro.nl, tel. 06 3055 6999